

Đưa con vàng

Xưa có hai vợ chồng nhà kia rất nghèo. Của cải chỉ có độc một túp lều nhỏ. Ngày ngày hai người đi bắt cá, làm chẳng đủ ăn. Bỗng một hôm, người chồng thả lưới xuống nước cất lên được một con cá toàn vàng. Bác còn đang kinh ngạc ngấm ngấm thì thấy cá lên tiếng nói:

- Này, bác đánh cá ơi, xin hãy ném trả tôi xuống nước, tôi sẽ biến túp lều nhỏ của bác thành một tòa lâu đài tráng lệ.

Bác đánh cá đáp:

- Ăn còn không có, lâu đài để làm gì?

Cá vàng nói tiếp:

- Tôi sẽ lo cả chuyện đó cho bác nữa. Trong nhà sẽ có một cái tủ. Bác cứ việc mở ra là đã sẵn thức ăn ngon trong đó rồi. Toàn cao lương mỹ vị, muốn bao nhiêu cũng có.

Bác đánh cá đáp:

- Nếu thế thì ta làm ơn cho mi cũng được thôi.

Cá nói:

- Vâng, song bác phải hứa với tôi một điều, bác không để lộ cho bất kì ai trên thế gian này biết sự may mắn của bác do đâu mà có. Chỉ cần bác hé ra một lời là bác sẽ lại mất hết.

Bác đánh cá bèn ném trả con cá thân xuống nước rồi về nhà. Tới nơi, bác chẳng thấy túp lều đâu nữa, giờ đây là cả một tòa lâu đài đồ sộ. Bác đứng nhìn hồi lâu rồi bước vào nhà thì gặp bác gái, quần áo lộng lẫy, đang ngồi trong một căn phòng vô cùng tráng lệ. Bác gái có vẻ hả hê lắm, cứ hỏi bác:

- Minh ơi sao bỗng dung lại được thế này? Ôi sung sướng quá!

- Phải - bác đáp - Tôi cũng vui sướng. Nhưng này, đói lắm rồi đây, dọn cái gì ăn đi.

Bác gái bảo:

- Tôi chẳng có gì đâu, mà cũng không biết trong tòa nhà mới này có gì hay không?

Bác trai nói:

- Không khó đâu, đằng kia có một cái tủ lớn, lại mở ra xem nào. Bác gái mở ra thì thấy bên trong nào bánh nào thịt, nào hoa quả, nào rượu nho như mời mọc.

Bác sướng quá kêu lên:

- Ta còn ước gì hơn nữa?

Hai người ngồi xuống cùng ăn uống. Ăn đã no, bác gái hỏi:

- Nhưng nhà này, của ở đâu thế?

- Chà - bác trai đáp - hỏi chuyện ấy làm gì, tôi không nói được đâu. Tôi mà hở ra cho ai biết thì chúng mình sẽ lại mất hết.

Bác gái nói:

- Được, nếu như không được phép biết thì tôi cũng chẳng thiết hỏi làm gì.

Tuy miệng nói thế nhưng bụng lại nghĩ khác, đêm ngày bác ta đứng ngồi không yên. Bác cứ giầy vò thúc bác trai mãi, kỳ cho đến khi bác trai sốt ruột, kể cho bác biết câu chuyện con cá thần đã bị bắt, được thả như thế nào. Kể chưa dứt lời, tòa lâu đài trắng lờ với cái tử kia đã biến đâu mất. Hai người lại ngồi trong túp lều đánh cá cũ.

Người chồng lại phải bắt cá kiếm ăn. Đường như vận may đã định, bác lại bắt được con cá vàng phen nữa. Cá nói với bác:

- Này nếu như bác lại thả tôi thì tôi sẽ trả cho bác tòa lâu đài với cái tử kia, đầy ắp những thứ nấu và rán cho bác. Bằng không sẽ lại mất hết.

Bác đánh cá đáp:

- Tôi sẽ cố giữ.

Bác ném con cá xuống nước. Về đến nhà, bác lại giàu có như trước. Bác gái hả hê vô cùng, song sự tò mò vẫn chưa thôi day dứt bác. Chỉ vài ngày sau, bác lại tỉ tê dò hỏi nguyên do sự việc. Bác trai mới đầu còn giữ, nhưng sau tức vợ quá bác kể tuốt luôn mọi chuyện. Tức thì chỉ trong nháy mắt, tòa lâu đài biến mất, hai người lại ngồi trong túp lều cũ. Bác trai phản nản:

- Đã thấy chưa, giờ rồi đến chết đói.

Bác gái đáp:

- Ôi chà, thà không có của còn hơn có mà chẳng biết của từ đâu đến, bảo tôi im sao được.

Người chồng lại đi bắt cá. Ít lâu sau, bác lại bắt được con cá vàng lần thứ ba. Cá nói:

- Này, thế là cái phận tôi không thể thoát tay bác rồi. Bác cứ đem tôi về chặt làm sáu khúc, hai khúc cho bác gái ăn, hai khúc cho con ngựa của bác ăn, còn hai khúc chôn

xuống đất rồi bác sẽ được phú quý.

Bác trai xách con cá về nhà, làm đúng theo lời căn dặn. Kết quả là sau đó hai khúc cá chôn dưới đất biến thành hai cây huệ vàng, con ngựa đẻ ra một đôi ngựa con bằng vàng và bác gái sinh được hai đứa con cũng toàn vàng. Hai đứa trẻ lớn lên nom vừa khỏe vừa đẹp, hai cây huệ với đôi ngựa con cũng lớn lên.

Hai con bảo bố:

- Cha ơi, chúng con muốn lên ngựa vàng đi giang hồ bốn bề một phen.

Bác trai bối rối đáp:

- Để các con đi mà rồi đây cha không biết được các con ra sao thì cha đành lòng sao được?

Hai con nói:

- Hai cây huệ vàng vẫn còn đây, cha cứ xem hoa khắc biết chúng con thế nào. Hoa cứ tươi là chúng con vẫn khỏe, hoa héo là chúng con đang ốm, hoa rụng đi là chúng con đã chết.

Hai con lên ngựa ra đi. Tới một quán trọ kia, bên trong rất đông khách, mọi người thấy hai đứa trẻ bằng vàng đi vào cứ khúc khích cười và lên tiếng đùa cợt. Một chú nghe thấy người ta chế nhạo, phát ngượng không muốn đi nữa, mới quay về nhà với bố. Còn chú kia vẫn cười ngựa đi, đi tới một khu rừng lớn, chú vừa định giục ngựa vào rừng thì có người bảo:

- Không được đâu, không thể đi qua được đâu, trong đó toàn bọn cướp của giết người, tất chúng sẽ sinh chuyện. Nhất là khi chúng lại thấy chú và ngựa của chú toàn bằng vàng, chúng sẽ giết chú mất.

Song chú bé không sợ, chú bảo:

- Nhất định tôi phải đi và sẽ đi được.

Chú lấy da gấu, phủ lên mình và phủ cho ngựa để không ai thấy đó là vàng nữa, rồi ung dung giục ngựa phi nước kiệu vào rừng. Mới đi được một quãng thì thấy có tiếng xì xào trong bụi. Chú nghe rõ tiếng người gọi nhau. Phía này gọi:

- Có một đứa vào đây.

Phía kia đáp:

- Cho nó đi. Cái đồ vô dụng ấy, kiết xác mà trần trụi như một con chuột trong xó nhà thờ, được việc gì!

Thế là chú bé vàng may mắn lọt qua được khu rừng, bình yên vô sự.

Một hôm khác, chú tới một làng kia. Chú gặp một cô thiếu nữ xinh đẹp quá, tưởng chừng như ở trên đời này không thể còn ai xinh đẹp hơn. Chú thấy yêu cô nàng vô cùng, mới lại gần hỏi:

- Ta rất yêu nàng, yêu tha thiết, nàng có ưng lấy ta không?

Người thiếu nữ nhìn chú cũng thấy ưng ý nên bằng lòng ngay và bảo:

- Vâng, thiếp xin theo lời chàng, thiếp nguyện suốt đời sẽ chung thủy với chàng.

Hai người làm lễ cưới. Đang giữa cuộc vui, bỗng bố cô dâu về. Thấy lễ cưới con gái, bác ta ngạc nhiên lắm, hỏi:

- Thế chú rể đâu?

Mọi người chỉ chú bé vàng, lúc này vẫn còn đang khoác tấm da gấu. Người bố nổi giận, quát:

- Không đời nào ta chịu gả con cho những quân vô dụng.

Bác ta muốn giết chú rể vàng. Cô dâu vội ra sức van xin và nói:

- Dù sao thì chàng cũng đã là chồng con rồi, con rất thương chàng.

Sau rồi người bố cũng xiêu lòng, nhưng trong dạ vẫn chưa được yên. Sáng hôm sau bác trở dậy thật sớm muốn xem kỹ con rể, có đúng chỉ là một tên ăn mày tầm thường rách rưới không. Song người nằm trong giường lại là một chàng trai rất đẹp, toàn bằng vàng, tấm da gấu vắt bỏ dưới đất. Bác quay trở ra, nghĩ bụng: "Tốt quá, may mà mình tìm được con nòng, bằng không đã phạm sai lầm lớn".

Trong lúc đó thì chàng người vàng đang mơ màng, thấy mình sắp trượt theo một con hươu rất đẹp. Lát sau tỉnh giấc, chàng bảo vợ:

- Ta muốn đi săn một bữa.

Người vợ thấy lo, nài chồng ở nhà. Nàng bảo:

- Chỉ sợ sẽ xảy ra vạ lớn cho chàng.

Nhưng chàng gạt đi:

- Ta phải đi và nhất định đi được.

Nói xong chàng đứng lên đi luôn vào rừng. Đi mới được một lát đã thấy một con hươu ngao nghể đứng chắn ngang đường, đúng như trong giấc mơ. Chàng vừa giơ súng toan bắn thì hươu đã nhảy vọt đi mất. Chàng liền rượt theo, băng qua hồ qua bụi, suốt ngày hôm đó mà không thấy mệt. Đến chiều thì con hươu biến đi đâu mất. Chàng người vàng

nhìn quanh quất thấy phía trước có một ngôi nhà nhỏ. Trong nhà có một cụ phù thủy đang ngồi. Chàng gõ cửa. Cụ già bước ra cất tiếng hỏi:

- Ngày đã muộn thế này mà ngươi còn quanh quẩn làm chi trong rừng?

Chàng hỏi lại:

- Bà có thấy con hươu nào chạy qua không?

- Có, - cụ đáp - Con hươu ấy ta biết rõ lắm.

Vừa lúc ấy, một con chó nhỏ theo cụ từ trong nhà ra cứ hướng vào chàng trai mà sủa ầm ỹ. Chàng mắng nó:

- Có câm không, đồ khốn. Ta lại cho mi một phát chết tươi bây giờ.

Cụ phù thủy nổi nóng hét lên:

- Sao, mi muốn giết chó của ta à?

Cụ phù thủy biến luôn chàng trai thành đá nằm lì tại đó. Vợ ở nhà đợi mãi không thấy chồng về, nghĩ bụng: "Chắc đã xảy ra chuyện gì rồi". Nàng lo buồn hết sức. Trong lúc đó, ở nhà người em đang đứng bên hai cây huệ vàng bỗng thấy một bông gục xuống. Chàng kêu lên:

- Trời ơi, anh con gặp nạn rồi, phải đi ngay, may ra còn cứu được.

Người cha gạt đi:

- Ở nhà thôi, mất nốt con thì bỏ biết làm sao?

Nhưng người con vẫn kiên quyết:

- Con phải đi và nhất định đi.

Chàng bèn cưỡi lên con ngựa vàng, phóng ngựa phi thẳng đến khu rừng lớn, chỗ anh chàng đã bị hóa đá. Cụ phù thủy già ở trong nhà chạy ra, gọi chàng và có ý định bắt nốt chàng, song chàng không lại gần mà chỉ gọi với lại:

- Nếu như mi không làm cho anh ta sống lại thì ta sẽ bắn chết mi.

Cụ phù thủy buộc lòng phải đặt ngón tay lên tảng đá, tức thì tảng đá lại hóa thành người. Hai người con vàng gặp lại nhau, vui mừng khôn xiết, ôm hôn nhau rồi cùng lên ngựa ra khỏi rừng. Một người về nhà vợ, còn người kia về nhà cha mẹ. Người cha bảo:

- Cha cũng biết là con đã cứu được anh con rồi, vì cha thấy bông huệ vàng kia lại đứng thẳng và tươi như cũ.

Họ sống rất hạnh phúc đến trọn đời.

Các em có thích giàu có không? Ai cũng muốn trở nên giàu có, đúng không nào?
Nhưng tự nhiên trở nên giàu có mà không biết nguồn gốc của sự giàu có ấy thì ai cũng
thắc mắc như vợ bác đánh cá trong truyện đúng không?